

Guvernul a aprobat proiectul noii Legi a pensiilor, la propunerea Ministerului Muncii și Justiției Sociale

Guvernul României a aprobat proiectul noii Legi a pensiilor, la propunerea Ministerului Muncii și Justiției Sociale. Proiectul de lege prevede creșteri etapizate ale punctului de pensie, până în anul 2021, pentru ca, din anul 2022, să fie aplicată noua formulă de calcul bazată pe Valoarea Punctului de Referință (VPR):

* 1.265 de lei în 2019,

* 1.775 de lei în 2020,

* 1.875 de lei în 2021, adică suma aferentă VPR nou introdus de 75 de lei, la care se adaugă majorarea de 10% aferentă sporurilor, acordului global și altor drepturi de natură salarială pentru care s-au plătit contribuții

* iar din anul 2022 Valoarea Punctului de Referință se va indexa, anual, cu inflația și **50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat.**

Punctul de pensie va ajunge, așa cum este precizat și în Programul de Guvernare, la 45% din valoarea salariului mediu brut pe economie, fără a lua în calcul întoarcerii sarcinii fiscale, în conformitate cu legislația fiscală în vigoare la data adoptării Programului de Guvernare. De altfel, reamintim că pensiile nu mai sunt purtătoare de CAS și CASS, aceasta fiind una dintre primele măsuri adoptate după schimbarea guvernării din 2016.

În proiectul de lege se precizează că **nicio pensie în plată nu va scădea.** În cazul în care, în urma recalculării, va rezulta o sumă mai mică decât cea aflată deja în plată, atunci se va menține suma în plată. Nu se modifică vârsta standard de pensionare, nici stagiul minim și nici cel complet.

Proiectul de act normativ se bazează pe mai multe principii fundamentale:

- **contributivitate**, adică plată în funcție de contribuție;
- **egalitate**, adică pensionari care au aceeași vechime, dar care au ieșit la pensie în momente diferite, primesc aceeași sumă de bani;
- **solidaritate socială**, adică generațiile în activitate susțin, prin plata contribuțiilor lor, generațiile de pensionari și, în viitor, vor fi susținute la rândul lor;
- **imprescriptibilitate**, adică dreptul la pensie nu se poate prescrie.

Contributivitatea fiind un principiu de bază al oricărui sistem de pensii din lume, noul proiect introduce sintagma contribuții „datorate și plătite”, pentru

calculul pensiei. Asta ca urmare a faptului că, în trecut, au fost numeroase cazurile în care angajatorii nu achitau taxele către stat.

Menționăm că, pentru a nu dezavantaja angajații, noua prevedere va fi luată în calcul doar pentru perioadele lucrate ulterior anului 2021, atunci când legea va produce efecte complete. Reiterăm faptul că angajații nu vor fi penalizați pentru perioade lucrate anterior anului 2021, în cazurile în care angajatorii nu le-au achitat taxele.

În paralel, proiectul de lege prevede și **debirocratizarea și accesul online la informațiile despre propriile contribuții**. Astfel, ANAF va transmite către Casa Națională de Pensii Publice sumele datorate și plătite pentru fiecare salariat. Cetățenii se vor putea informa de pe site-ul CNPP cu privire la stagiul de cotizare realizat, venitul obținut și sumele achitate drept contribuții. În cazul în care vor constata ca angajatorii nu le achită contribuțiile vor putea sesiza organele abilitate.

În proiectul noii legi se menține **contractul de asigurare facultativă**, care suferă, totuși, câteva modificări. Astfel, dacă în actuala lege se poate plăti doar pentru cinci ani consecutivi retroactivi, pe viitor, persoana își va putea alege perioade diferite necontributive ca să totalizeze 5 ani.

Plata se va putea face în rate, dar nu mai târziu de 1 an de la încheierea contractului. În cazul neplății integrale, se va lua în calcul suma parțial achitată. În prezent, asigurarea facultativă se face la nivelul salariului minim, dar în practică s-a demonstrat că aceasta nu asigură nici măcar pensia minim garantată, astfel că s-a decis folosirea salariului mediu ca indicator. Acest tip de contract se încheie doar în cazul persoanelor care au realizat stagiul minim de 15 ani. Se mențin prevederile referitoare la contractul de asigurare pentru perioadele viitoare încheierii lui, cu noua bază de calcul.

Printre noutățile aduse de acest proiect de lege se numără introducerea masterului și a doctoratului ca **perioade necontributive asimilate stagiului de cotizare**, care se adaugă facultății, stagiului militar, pensiei de invaliditate, concediului medical, celui pentru creșterea copilului, șomajului indemnizat, deportării, prizonieratului și detenției politice, prevăzute de legislația în vigoare.

Condiția pentru asimilarea perioadei necontributive este ca stagiul minim de cotizare să fie de 15 ani. Pentru fiecare an de perioadă asimilată se acordă câte 0,25 puncte.

Totodată, prin acest proiect este definit pensionarul ca fiind persoana care beneficiază de pensie de asigurări sociale și a realizat cel puțin stagiul minim de cotizare de 15 ani, precum și nevăzătorii care au realizat 1/3 din stagiul complet de

cotizare. În cadrul acestei categorii a fost nominalizat ca pensionar și nevăzătorul, a cărei situație a fost reglementată, în toată succesiunea actelor normative începând cu anul 1967, în condiții specifice, determinate de situația fizică, motiv pentru care stagiul de cotizare necesar pensionării, este mai mic decât stagiul minim de cotizare prevăzut de lege pentru asigurații sistemului public de pensii.

Condițiile speciale și deosebite și fostele grupe de muncă se păstrează și, de asemenea, se creează baza legală pentru recunoașterea altor locuri de muncă în condiții speciale.

De asemenea, au fost coborâte pragurile de reducere a vârstelor de pensionare de la 6 ani la un an pentru condiții deosebite, și de la 2 ani la un an pentru condițiile speciale.

De exemplu: pentru un an realizat în condiții deosebite vârsta se reduce cu 3 luni, iar pentru un an realizat în condiții speciale vârsta se reduce cu 6 luni.

Deși propunerea partenerilor sociali a fost de a stabili un prag minim de 4 ani de la care să pornească reducerea, totuși proiectul a fost modificat în sensul că pragul minim este de un an atât pentru condiții deosebite cât și pentru condiții speciale.

Dacă până acum, o persoană care avea perioade lucrate în condiții de muncă în grupa a II-a sau deosebite de muncă mai mici de 6 ani nu avea nicio reducere, acestea vor putea beneficia de acum încolo de această facilitate. (reducerea vârstei de pensionare)

Proiectul prevede tot 4 categorii de pensii, cea **de limită de vârstă**, cea **anticipată**, cea **de invaliditate** și cea **de urmaș**. Sunt aceleași patru categorii ca și în vechea lege, dar unele au suferit modificări de structură.

În cazul pensiei pentru **limita de vârstă** trebuie îndeplinite cumulativ condițiile de vechime minimă și vârstă standard de pensionare.

Ca și excepție, actuala pensie anticipată (nepenalizată) devine pensie pentru limita de vârstă. Adică, persoanele care au 8 ani peste stagiul complet de cotizare, inclusiv din perioade asimilate, se pot pensiona cu 5 ani înainte de îndeplinirea vârstei de pensionare. În același timp, în acest caz se poate cumula pensia cu salariul și se valorifică perioadele necontributive asimilate.

O altă noutate este aceea că femeile care au realizat stagiul minim de cotizare de 15 ani și au născut 3 copii pe care i-au crescut până la vârsta de 16 ani, beneficiază de reducerea vârstei de pensionare cu 6 ani. Începând cu al 4-lea copil se adaugă câte 1 an în plus, pentru fiecare copil.

Se mențin celelalte prevederi din actuala legislație cu privire la pensia pentru limită de vârstă, precum grupele, condițiile speciale și deosebite, handicapul s.a.

Pensia anticipată (cu penalizare) este actuala pensie anticipată parțială și se mențin prevederile legale în vigoare.

În cazul **pensiei de invaliditate** se redefinesc gradele de invaliditate, pentru a se da posibilitatea desfășurării unor activități profesionale, în paralel. Astfel, gradul I e caracterizat de deficiență funcțională gravă și capacitate de muncă diminuată, gradul II e caracterizat de deficiență funcțională accentuată și capacitate de muncă diminuată, iar gradul III e caracterizat de deficiență funcțională medie și capacitate de muncă diminuată.

Pensia de urmaș se menține și, în plus de actualele prevederi, apare o nouă prestație, și anume **ajutorul pentru soțul supraviețuitor**, care va primi 25% din pensia soțului decedat. Acest ajutor va putea fi cumulat cu propria pensie.

Pensia minimă se calculează raportat la salariul minim brut pe economie din anul respectiv. Persoanele cu vechime de minim 15 ani primesc 45% din salariul minim brut pe țară, iar pentru fiecare an de vechime în plus se adaugă câte 1% din salariul minim brut pe țară. Persoanele cu vechime între 10 ani și 15 ani, aflate la pensie la data intrării în vigoare a legii, primesc 40% din salariul minim brut pe țară, iar pentru fiecare an de vechime în plus se adaugă câte 1% din salariul minim brut pe țară. În cazul în care, din calculul pensiei rezultă o sumă mai mare, atunci persoana o va primi pe aceasta. Formula a fost introdusă pentru a remedia o inechitate prevăzută de legislația în vigoare, din cauza căreia nu se făcea nicio diferențiere în funcție de anii lucrați între beneficiarii de pensie minimă. Adică, în practică se ajunge în situația în care un pensionar care a lucrat 12 ani, spre exemplu, să primească la fel cu unul care a lucrat 35 de ani, dar pe salariul minim pe economie.

O altă noutate adusă de proiectul de lege este introducerea **opțiunii pentru indemnizația socială minimă**. Pensionarii aflați deja în plată, care au stagiul de cotizare sub 15 ani, vor putea opta între pensie și indemnizația socială minimă.. Opțiunea se va face prin Poștă, cu formular pretimbrat primit de la Casa Națională de Pensii Publice, pentru a evita cozi interminabile la ghișee.

Pensionarii în plată care au realizat stagiul de cotizare mai mic de 15 ani beneficiază de recalculare pe noua formulă, iar dacă suma rezultată este sub indemnizația socială minimă ei opt opta pentru aceasta din urmă. Pensionarii care nu optează rămân în plată cu suma rezultată din calculul pe baza contributivității.

Sunt exceptați pensionarii care beneficiază de pensie de limită de vârstă și au realizat stagiul minim cuprins între 10 și 15 ani, conform legislației în vigoare, la data stabilirii dreptului la pensie. Această excepție este valabilă pentru persoanele deja pensionate la data intrării efective în vigoare a legii.

În proiectul de lege se prevede că, pentru a putea deveni pensionar, este necesară o vechime de minimum 15 ani. Persoanele care vor avea o vechime mai mică de la data intrării în vigoare a legii vor primi o indemnizație socială și vor face obiectul unei alte legi.

Acordul global și alte drepturi de natură salarială. Proiectul prevede că se valorifică toate drepturile de natură salarială, pentru care s-au plătit contribuții: sporuri, acord global, al 13-lea salariu, ore suplimentare, prime, premii și alte bonusuri. Se va acorda un procent de 10% din oficiu, care va putea fi majorat dacă pensionarul va aduce acte doveditoare din care să rezulte un procent mai mare. Dacă după recalcularea conform adevărințelor aduse rezultă o pensie mai mică, atunci se păstrează pensia calculată cu majorarea de 10% acordată inițial.

Această modificare a fost operată deoarece pentru astfel de venituri s-au plătit contribuții și, cu toate acestea, ele nu sunt luate în calcul, în prezent, la stabilirea pensiei.

Formula de calcul.

Pensia va fi reprezentată de Numărul Total de Puncte înmulțit cu Valoarea Punctului de Referință (VPR).

Numărul total de puncte este suma punctajelor anuale. Punctajul anual este suma punctajelor lunare împărțit la 12 luni. Punctajul lunar este venitul brut realizat împărțit la câștigul mediu brut pe economie.

VPR va fi de 75 de lei în anul 2021 și a fost determinată prin împărțirea Valorii punctului de pensie din anul 2021, adică 1.875 de lei, la 25, care reprezintă vechimea medie de ani din sistemul de pensii, rezultată în urma aplicării ultimelor patru legi ale pensiilor.

Formula de calcul are avantajul nu doar că elimină inechitățile, dar duce și la creșterea pensiilor.

Proiectul de lege urmărește eliminarea inechităților din sistemul public de pensii, care au făcut ca persoane care au lucrat același număr de ani, în aceeași profesie și au cotizat egal, să aibă pensii diferite. De asemenea, se elimină inechitățile din sistem dintre femei și bărbați care au lucrat același număr de ani, în aceleași condiții și care au contribuit egal, dar care aveau pensii diferite. Prin actul normativ, pensiile în discuție se egalizează.